

# Verslag Programma Oostflank Overleg (POO)

|                        |                                                                                                                                    |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Datum bijeenkomst      | 24 september 2025                                                                                                                  |
| Opgesteld door         | Verslagbureau More Support                                                                                                         |
| Voorzitter             | De heer R. Vervuurt, onafhankelijk voorzitter                                                                                      |
| Aanwezige collegeleden | Gemeente Tilburg: de heer B. van der Pol en mevr. E. Kostermans, wethouders<br>Gemeente Oisterwijk: de heer E. Logister, wethouder |
| Ter kennisname afwezig | Wethouder A.C. Spekle (gemeente Oisterwijk)                                                                                        |
| Aanwezige stakeholders | ± 70 pers. (Vertegenwoordigers van Corporaties, ontwikkelaars, landelijk gebied, Dorpsraden, etc.)                                 |

## Structuur verslag

### *Opening en welkom*

Presentaties: 'Wonen in Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel' | Transitie landelijk gebied | Wonen in Oisterwijk en Moergestel

### *Deelsessie 1, inzake Wonen*

Discussie aan de hand van stellingen 1 t/m 3

### *Deelsessie 2, inzake het landelijk gebied*

Discussie aan de hand van stellingen 4 t/m 6

### *Reflectie*

## Opening en welkom

De heer Vervuurt opent het overleg om 18.33 uur en heet de aanwezigen welkom. Hij verwelkomt met name de vertegenwoordigers van het College van B&W van de gemeenten Tilburg en Oisterwijk.

Desgevraagd heeft niemand bezwaar tegen herkenbaar in beeld komen op foto's van de bijeenkomst. De voorzitter wijst op de informatiemarkt, die tijdens de twee deelsessies bezocht kan worden.

De heer Vervuurt introduceert zichzelf als onafhankelijk dagvoorzitter. Hij woont niet in één van de betrokken gemeenten en heeft geen persoonlijke belangen in het plangebied.

De inleidende presentatie wordt in bijlage bij het verslag verstuurd. De voorzitter leidt de bespreking in.

In juli is er een koersdocument vastgesteld. Daaruit is dit programmaoverleg voortgekomen. De voorzitter vraagt, waarom er vier wethouders betrokken zijn bij de Oostflank.

Wethouder Logister licht toe, dat bij de realisatie van de plannen, zowel in interne gesprekken als in gesprekken met inwoners, het besef groeide dat in het kader van deze ontwikkeling ook het sociale domein relevant is. In die zin kan ook worden gesteld, dat het 'maar' vier wethouders zijn. Echter, met meer collegeleden wordt het naar verwachting moeilijker om tot een resultaat te komen.

Er zijn vier wethouders bij het project betrokken, omdat de gemeenten Tilburg en Oisterwijk binnen het overleg in de Regio Tilburg-Breda hebben gesteld, dat het hierbij niet alleen om wonen gaat, maar ook over de economie, landbouw en mobiliteit. Er moet worden nagedacht over de vraag wat er moet gebeuren om tot een robuuste, duurzame ontwikkeling voor de komende twintig jaar te komen. Daartoe zijn meerdere portefeuillehouders nodig.

Op de vraag, hoe de samenwerking tussen de twee wethouders van Tilburg verloopt, c.q. of er ook tegenstrijdige belangen aan de orde (kunnen) zijn, antwoordt wethouder Kostermans, dat zij het stokje pas tijdens het traject heeft overgenomen van wethouder Grashoff. Wethouder Grashoff blijft betrokken bij de mobiliteitsaspecten. De portefeuille van wethouder Kostermans is het buitengebied. De Oostflankontwikkeling betreft deels het huidige buitengebied. Daarnaast is er een vijfde collega bij deze ontwikkeling betrokken. Als men verschillende opgaven in samenhang wil behandelen, is het handig om de ontwikkeling ook in samenhang te bespreken. Er vindt een periodiek overleg plaats, waarbij op basis van de agenda wordt gezien, wie logischerwijze zou moeten aansluiten. Het overleg wordt als positief en constructief ervaren.

In het koersdocument staat, dat de gemeenten de uitwerking samen met het gebied willen doen. Daartoe zijn bijeenkomsten als deze belangrijk.

Op de vraag, of het wringt wanneer over de gemeentegrenzen heen wordt gekeken, dan wel dat het juist vergemakkelijkend werkt, antwoordt wethouder Van der Pol, dat de Colleges naar buiten met één mond spreken. Met het besluit om samen naar de Oostflank te kijken, zijn - omwille van een integrale blik - de lokale grenzen weggedacht en is naar de samenhang gekeken en het doorlopen van het landschap. Ook is gezien wat er voor woonmilieus zijn. Daarvoor was de eerste fase van het koersdocument essentieel. Zo is er gekeken naar de rol van de N65 als maatschappelijke weg. Er zijn specifieke projecten ontstaan, waarbij het streven is om tempo te maken met de uitvoering.

Dit geldt bijvoorbeeld voor de milieustraat in het kader van 'circulair anders'. Er zijn ook zaken, die afzonderlijk worden opgepakt.

Wethouder Van der Pol is betrokken bij de woningbouwontwikkeling in Akker-Heikant, waaraan tempo is verbonden. Samen met de grondeigenaar is een planteam ingericht dat met alle betrokkenen de diepte van de discussie zoekt. De Oisterwijkse wethouders worden op de hoogte gehouden van de voortgang, maar hoeven geen deel uit te maken van de stuurgroep. Dit geldt ook voor de projecten in Biezenmortel.

De wethouders worden gevraagd, waar de collegeleden op hopen wat de bijeenkomst van heden betreft. Wethouder Van der Pol hoopt in het algemeen de bevindingen te horen, inclusief de sentimenten. Hij wil graag weten of de gemeenten naar mening van belanghebbenden de goede kant opgaan, maar ook – meer specifiek -of er zaken worden losgelaten, die van belang worden geacht, en of er zorgen zijn. De colleges willen gevoel houden bij de voortgang en de sentimenten in de samenleving.

Wethouder Logister sluit bij deze intenties aan. Voor hem is daarnaast de ontmoeting belangrijk. Het koersdocument is een dynamisch document wat loopt tot 2040 en steeds wordt aangepast aan de hand van nieuwe ideeën. Waarbij veranderingen worden vastgesteld door beide gemeenteraden.

### **Presentaties: 'Wonen in Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel' | Transitie landelijk gebied | Wonen in Oisterwijk en Moergestel**

De presentatie wordt verzorgd door Guido Wijgergangs (Wonen in Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel), Theo Hendriks (Transitie landelijk gebied) en Anne Könst (Wonen in Oisterwijk en Moergestel).

Het verslag beperkt zich tot de aanvullingen op de presentaties.

De huidige bijeenkomst is het eerste POO in vervolg op de motie van de gemeenteraden.

- Een 'doorbraaklocatie' betreft een stimuleringsactiviteit vanuit het Rijk met betrekking tot het versneld ontwikkelen van nieuwe woongebieden.
- Op dit moment wordt aan verschillende onderdelen van het koersdocument gewerkt.
- In Brabant vindt in diverse gebieden een gebiedsgerichte aanpak (GGA) plaats.
- Leemkuilen ligt in het hart van de Oostflank. Feitelijk ligt het gebied ook in het Van Gogh Nationaal Park. Dat heeft een aantal focusprogramma's lopen, zoals "Brabant behaagt" en "Brabants Versailles". Het gebied heeft een rijke traditie van boomtelers, die men een toekomstperspectief wil bieden.
- De Leemkuilen ligt tussen de grote natuurgebieden Loonse en Drunense Duinen en Kampina en is een soort HUB daartussen, die met de landschapsecologische zones een betere toekomst kan krijgen. Het is de bedoeling om de gebiedsprogramma's, samen met de stakeholders, verder te brengen naar concrete uitvoeringsprogramma's.
- De gemeenten achten het faciliteren van de samenwerking met de Duinboeren waardevol.
- Het ontwikkelen van een foodmarkt met korte voedselketens zou mooi zijn.
- In Brabants Versailles kan economische activiteit worden gecombineerd met ecologie en recreatie.
- Om de Transitie van het Landelijk gebied op te pakken zijn er drie gebiedsprogramma's opgesteld. Bestaande uit het invulling geven van de "Landschapsecologische zones", de "Overgangsgebieden" en de Pilot Natuurinclusieve boomteelt/Brabants Versailles.
- Het "Toekomstbeeld landelijk gebied Oostflank" in de presentatie is volledig met AI gecreëerd. Daarin zijn een aantal opgaves verwerkt: het vasthouden van water, minder uitspoelen van nutriënten, het stikstof-probleem.
- De gemeenten hopen op basis van de gebiedsprogramma's, eind van het jaar de subsidiebeschikking voor het Plan van Aanpak Landelijk Gebied (ALG) te ontvangen. De start van de transitie zal worden bekrachtigd met een samenwerkingsovereenkomst tussen de streekhouders en overheden met een looptijd gericht op de komende vijftien jaar.
- De verkenningen lopen met NS, ProRail en de Provincie inzake het nieuwe station in Udenhout en de verbeteringen van station Oisterwijk.
- Bravo betreft kleinschalig OV.
- De rijkssubsidie in het kader van 'Woningbouw op de Korte Termijn' (WoKT) is belangrijk voor de realisatie van onder andere fietsverbindingen. De reactie op de aanvraag wordt met spanning afgewacht.
- De consultatie voor het Ruimtelijk Gebiedsperspectief Udenhout is onlangs afgelopen.
- In Berkel-Enschot kunnen in De Akkers 600 woningen worden gerealiseerd. In de Nieuwe Warande betreft dit in fase 2 in totaal 450 woningen.
- De doelstelling voor Oisterwijk is gericht op realisatie van 2.000 woningen tot 2040. In 2024 zijn er negentig woningen gerealiseerd. De ambitie is inmiddels opgehoogd naar gemiddeld 150 woningen per jaar.
- Het door de Raad beschikbaar gestelde budget voor deze Woningbouwversnelling kan bijvoorbeeld worden uitgegeven aan meer begeleiding van projecten en de inhuur van expertise. Er is een programma Woningbouwversnelling ingesteld met daarin alle woningbouwplannen van Oisterwijk. Hiermee kan worden gestuurd conform de Woondeal van de Stedelijke Regio Breda Tilburg (SRBT). Eén van de acties daaruit is sturing via parallel plannen van procedures, hetgeen tot een verkorting van het planproces leidt. Hierdoor kunnen plannen in drie jaar worden gerealiseerd, in plaats van dat hier zeven jaar mee is gemoeid.

- Sinds kort voor de zomer 2025 geldt de Oostflankontwikkeling als een van de twintig doorbraaklocaties in Nederland. Er zijn zogenaamde 'Versnellingstafels' ingericht, waar men met vragen terecht kan. Er zijn subsidies beschikbaar vanuit het Rijk en de provincies. In de week van 29 september hebben de gemeenten Tilburg en Oisterwijk een afspraak met de provincie Noord-Brabant en het Rijk, om te bekijken wat de doorbraakaanpak voor Tilburg en Oisterwijk betekent. Het betreft maatwerk, met versnelling als doel.
- Van de vele woningbouwprojecten in Oisterwijk worden de vier sleutellocaties (minimaal 200 woningen) eruit gelicht. Zij vormen onderdeel van de Woondeal SRBT.
- Het Koersdocument heeft ervoor gezorgd dat de zone tussen Oisterwijk en Berkel-Enschot open blijft en voorkomt dat de dorpen als het ware "tegen elkaar aan groeien".
- De voorzitter dankt voor de toelichting. Hij schorst de bijeenkomst gedurende enkele minuten zodat de aanwezigen de gelegenheid hebben om de informatiemarkt te bezoeken. Daar is detailinformatie over de deelprojecten verkrijgbaar.

## **Deelsessie 1, inzake Wonen**

Wethouder Van der Pol legt uit, dat het begrip 'doorbraaklocatie' is gebaseerd op een uitspraak van de minister. De minister heeft gesteld dat er contact met haar opgenomen kan worden als een ontwikkeling vastzit. Bijvoorbeeld omdat de overheden er onderling niet uitkomen, terwijl marktpartijen verder willen met de ontwikkeling. De minister zou dan als breekijzer fungeren. In het geval van de Oostflank zien de colleges van Tilburg en Oisterwijk kansen in een doorbraaklocatie vanwege de benodigde steun van het Rijk voor onder meer het beoogde station, middelen voor woningbouw en infrastructuur en investeringen in het landschap. Wethouder Logister vult aan, dat de WoKT-subsidie is aangevraagd met een verwijzing naar de aanwijzing als doorbraaklocatie.

## **Discussie aan de hand van stellingen 1 t/m 3**

Stelling 1 - "Nieuwe woonvormen zoals beneden-bovenwoningen, rug-aan-rug woningen en collectieve woonvormen passen prima in het dorpse, groene karakter en versterken bovendien de sociale samenhang én de kansen voor starters en ouderen."

## Reacties

- Sommigen beschouwen stelling 1 als “een inkoppertje”.
- De “Ja, maar’s” zijn bijvoorbeeld de eisen, die banken verbinden aan het verlenen van hypotheek, en bouwvoorschriften.
- Het is iets te gemakkelijk te veronderstellen dat de nieuwe woonvormen automatisch zouden leiden tot meer sociale samenhang. Daarvoor moet méér worden gedaan en is de vraag relevant: hoe maakt men een community? De voorzieningen spelen daarbij een rol.
- Waarom gaat men niet meer in de hoogte bouwen? Nederland heeft immers weinig ruimte beschikbaar en er moet ruimte zijn voor allerlei doelstellingen, zoals voor de natuur en voor de groenblauwe dooradering. Het maakt spreker niet zo veel uit, hoe hoog er wordt gebouwd. Er bestaat behoefte aan woningbouw, maar er moet ook ruimte blijven voor boomteelt. Spreker ziet geen reden, waarom hoogbouw niet inpasbaar zou zijn in het dorpse karakter.
- Een andere aanwezige is het hier niet mee eens. Drie tot vier bouwlagen zijn maximaal passend in het dorpse karakter, maar absoluut geen tien verdiepingen.
- De voorgaande spreker herhaalt, dat men zuinig moet omgaan met de ruimte. De kaders vragen om 'out-of-the-box' te denken. Bij realisatie van een nieuwe wijk bouwt, kan ook worden nagedacht over inpassing van een gebouw met tien bouwlagen.
- Ingebracht wordt, dat de bouwgebieden vastliggen. Er is al een opgave om te verdichten. In het Oostflank-plan wordt gewerkt aan verbinding met het groen en ruimte voor de landbouw. In die zin is de stelling een non-issue, omdat een en ander al in de planvorming wordt meegenomen.

De voorzitter vraagt, of de lijst van alternatieve vormen in de stelling uitputtend is en wil graag weten of er een voorkeur bestaat.

- Er is een woonwensenonderzoek gedaan. Men is nu bezig met een inhoudelijke verdieping hiervan om helder te krijgen welke woonvormen bij betreffende wensen passen. De voorbeelden passen daarbij. De gemeenten zitten midden in de uitwerking van de plannen. Om ouderen te laten doorstromen en grotere woonhuizen te laten vrijkomen, moet men een passend aanbod creëren. Binnen Berkel-Enschot kan ook aan het splitsen van woningen worden gedacht.
- Udenhout heeft al een woontoren in de vorm van de oude mengvoederfabriek. In dergelijke gebouwen zou men nieuwe ideeën kunnen laten landen. Dergelijke gebouwen staan er al, in elk dorp, in elke omgeving.
- Op de vraag, of dergelijke industriële panden in beeld zijn, antwoordt wethouder Van der Pol, dat hij blij is met de gemaakte opmerking. In Udenhout staat bijvoorbeeld rijksmonument Vincentius. Dat is een groot historisch gebouw. Daarnaast is er Koningsoord. Elk dorp heeft dergelijke plekken. Er moet telkens weer bekeken worden wat lokaal passend kan zijn.
- Wethouder Logister vult aan, dat bij OV-knooppunten, zoals stationsgebieden, wellicht aan een meer stedelijk profiel kan denken en daar meer de hoogte kan opzoeken met bouwplannen.
- Als men bij een appartementencomplex als eis stelt, dat daaronder moet worden geparkeerd, ontstaat er minder verharding omheen en blijft er meer ruimte voor groen.
- Er is al veel inventiviteit en energie, om andere woonvormen te creëren. Daarmee kan ieder diens voordeel doen. Men hoeft niets nieuws te bedenken, maar kan gebruik maken van de bestaande energie en de bestaande ideeën. Omdat de ideeën vanuit het dorp zijn ontstaan, is er meteen draagvlak.

Stelling 2 - "Nu er vrijwel geen grondgebonden woningen meer worden toegevoegd, is het tijd dat ook dorpen deze koers volgen en zich richten op compacter bouwen met meerlaagse woonvormen."

## Reacties:

- Men zal zonder meer in het denkproces moeten bewegen naar meerlaagse woonvormen. Niet iedereen kan blijven wonen in een woning met een voor- en een achtertuin. Wel is het van belang, een goed woonwensenonderzoek te doen en daarbij ook te onderzoeken, waaraan een meerlaagse woonvorm moet voldoen. Deze informatie is van belang om bewoners in het dorp te 'verleiden' naar meerlaags wonen.
- Volgens spreker is een goede buitenruimte van belang, waarbij aan ruime afmetingen voor een terras of balkon moet worden gedacht. Dat is in het plangebied wellicht anders c.q. ruimer dan voor personen, die hun hele leven in de binnenstad hebben gewoond.
- In reactie op de opmerking, dat ook een balkon moet worden onderhouden, wordt ingebracht, dat een groter balkon makkelijker te onderhouden is dan een piepklein balkonnetje, waar men struikelt over stoelpoten.
- Wethouder Van der Pol onderschrijft, dat een woonwensenonderzoek nodig is om de criteria helder te krijgen op basis waarvan de bereidheid bestaat om te verhuizen. Het verhuizen moet een meerwaarde bieden. Als men nu van een grondgebonden woning naar een appartement verhuist, krijgt men minder voor meer geld. De meerwaarde kan bijvoorbeeld zitten in het gezamenlijk wonen, het beschikken over een gezamenlijke ruimte en het zorgen voor elkaar. Het gaat om meer dan alleen de woonruimte en het aantal vierkante meters.
- Op de vraag of de noodzaak voor starters om een eigen woning te hebben, niet volstaat, antwoordt wethouder Van der Pol, dat men ook daar op een andere manier naar kan kijken. Door de huidige regelgeving is het voor sommigen zeer onaantrekkelijk om samen te starten, als men geen partner is.
- Er wordt nog te weinig gekeken naar de mogelijkheden in het buitengebied. De bestaande grote schuren kunnen naar woningen met meerdere appartementen worden omgevormd. Vooralsnog geeft de provincie geen toestemming om in het buitengebied extra woningen te realiseren, terwijl families hier graag zouden willen wonen. Dit zou mogelijk moeten zijn in de bestaande gebouwen.
- Wethouder Van der Pol wijst op het beleid van Tilburg: er blijft tussen de dorpen een strook van 750 meter open. Tevens is beschreven onder welke voorwaarden transformatie van bestaande gebouwen naar woningen mogelijk is: er moet nieuw landschap worden toegevoegd en verharding moet worden verwijderd. Daarmee wordt enerzijds het landschap verbeterd en kan men anderzijds, op een subtiele manier, nieuwe woningen toevoegen.
- Wethouder Logister vult aan, dat dit ook voor de gemeente Oisterwijk geldt. In de Woonzorgvisie is de mogelijkheid opgenomen om te bezien of vrijkomende bedrijfslocaties kunnen worden omgevormd naar alternatieve woonvormen. In het buitengebied is kwaliteitsverbetering altijd aan de orde.
- Aansluitend bij de belangrijke discussie over doorstroming, zegt wethouder Logister, dat in een woon-wensenonderzoek vooral ook de jongeren moeten worden meegenomen. Jongeren zijn blij met een kleine woning, want vaak betreft het eenpersoonshuishoudens of tweepersoonshuishoudens. Als zij starten in een meerlaags gebouw en daarna doorstromen naar een grondgebonden woning, is dat ook doorstroming.
- Een aanwezige jongvolwassene rekent zichzelf weliswaar niet tot de aangesprokenen, maar kent veel jongvolwassenen die op zoek zijn naar een woning. Zij gaan vaak in eerste instantie in Tilburg wonen en komen later terug naar het dorp van oorsprong.
- Jongvolwassenen uit een dorp moeten wel hun eisen bijstellen. Zij komen vaak uit een grote, vrijstaande woning.



- Jongeren hebben vaak een grote wens om in het eigen dorp te blijven. Gesuggereerd wordt, om tijdelijk oplossingen te bieden, bijvoorbeeld in de vorm van flexwoningen of tiny houses op locaties, die voor woningbouw op de langere termijn zijn bedoeld. Daarmee houdt men de jongeren betrokken bij de dorpen. Zij zijn immers van belang voor de sociale samenhang, maar ook voor mantelzorg.
- In reactie op het beleid voor transformatie van bestaande bebouwing in het buitengebied wordt ingebracht, dat het niet makkelijk is, om generatiewoningen te realiseren, terwijl daar heel veel vraag naar bestaat. Een aanwezige, die een adviesbureau heeft, zou graag met de gemeente in gesprek komen over wat er wél mogelijk is.

Stelling 3 - "Uitbreidingen tasten het dorpse karakter aan; investeren in landschapsecologische zones aan de dorpsranden draagt méér bij aan de leefkwaliteit dan nog meer 'eigen tuinen'.

## Reacties:

- Een van de aanwezigen is het volstrekt eens met de geponeerde stelling. Betaalbaarheid is een van de nog niet benoemde aspecten. Een projectontwikkelaar wil dat een project rendeert, hetgeen erop neer komt, dat men dure vrijstaande woningen moet bouwen en uit de verdienconstructie daarvan de voordelige wo-ningen kan bouwen. Alle mooie plannen zullen daardoor van tafel gaan, omdat het financieel moet passen. Deze inbreng is voor menig een herkenbaar.
- Een aanwezige ontwikkelaar onderschrijft, dat de drie gepresenteerde stellingen over betaalbaarheid gaan. Hijzelf heeft in Nijmegen echter in een project gestapeld gebouwd, waarvan negentig procent betaalbaar: namelijk 45 procent onder de huursubsidiegrens en 45 procent middenhuur. Daar moet wel iets tegenover staan. In onderhavig geval zou men feitelijk een dorpje in een dorp moeten bouwen. Als mensen elkaar moeten helpen, kan dat alleen maar onder één dak en moet men gestapeld bouwen.
- Dorpen en steden kennen hun eigen afzonderlijke kwaliteit. Spreker vindt te dicht bij elkaar bouwen een nadeel. De beschikbare ruimte is een reden, om in het dorp te willen wonen. In een stad, waar dichter op elkaar wordt gebouwd, kan men meer voorzieningen en faciliteiten realiseren. Dat is een voordeel van de stad.
- Bij het bouwen is het belangrijk, dat het eigen karakter behouden blijft. Het is dit specifieke karakter, dat het mooi maakt om in een dorp, dan wel in een stad te wonen. Men moet feeling hebben voor wat mensen die in het dorp, dan wel in de stad wonen, belangrijk vinden. Dat belang moet men respecteren.
- Gevraagd wordt, wie de landschapsecologische zones beheert en de vervolgvraag is, hoe erg het zou zijn, als daar het landbouwgebied zou beginnen.
- Wethouder Kostermans antwoordt, dat het beheer op verschillende manieren kan plaatsvinden. Vaak vinden inwoners het leuk en belangrijk, om een bijdrage te leveren aan het beheer. Daarover moeten goede afspraken worden gemaakt.
- De voorzitter denkt bij 'landschapsecologische zones' aan iets groters. Hij vraagt, of daar een beheerder bij komt.
- Wethouder Kostermans antwoordt bevestigend. Het gemeentelijke Landbouwbedrijf beheert de gronden in het buitengebied.

Wethouder Logister vult aan, dat men tevens moet kijken, wat de ondernemers in het buitengebied daaraan kunnen bijdragen. Velen zijn in het kader van de transitie, op zoek naar andere verdienmodellen. Het is de zoektocht, die de komende jaren met elkaar moet plaatsvinden. Binnen de GGA wordt gekeken, of daarvoor de ALG-gelden kunnen worden ingezet.

De voorzitter gaat terug naar het behoud van het dorpse karakter en vraagt, of dat behoud nog mogelijk is als het dorp wordt uitgebreid.

- Er is een balans nodig. Starters en ouderen zitten niet te wachten op een tuin; mensen met jonge kinderen vinden een tuin wél belangrijk. Er zijn senioren, die graag op vakantie willen gaan en geen behoefte meer hebben aan een tuin op het woonadres om bij te moeten houden.
- De voorzitter vraagt, of een woonwensenonderzoek per se noodzakelijk is.
- Een van de aanwezigen is van mening, dat de gemeente op een gegeven moment moet aanvoelen, waaraan behoefte bestaat. Anders blijft men aan het onderzoeken en komt men niet toe aan daadwerkelijk bouwen.
- Hiertegen wordt ingebracht, dat men een aantal zaken moet onderzoeken, mede om de nu gehoorde signa-leen op te halen. Anderzijds zijn er in Udenhout al initiatieven, die geen onderzoek willen afwachten, maar nu willen beginnen. Er zijn ideeën, om anders, nieuw te bouwen, en om in te breiden. Die initiatieven hoe-ven alleen te worden geholpen. Als men daar kan versnellen, zullen er veel meer initiatieven ontstaan. Een initiatief uit het dorp past in het dorp.
- Op de vraag, of initiatiefnemers de weg kunnen vinden, om hun ideeën gerealiseerd te krijgen, wordt geantwoord, dat dit niet altijd het geval is, maar het is de kracht van het dorp, dat men elkaar kan vinden. Men heeft vooral het vertrouwen nodig, opdat men vooruit kan.
- Wethouder Van der Pol wijst erop, dat de gemeenteraden het Koersdocument net voor de zomer van 2024 hebben vastgesteld. Inmiddels is ruim een jaar verstreken. In Tilburg is het plan voor De Akker bijna gereed. Het besluit kan komende periode worden genomen. Voor Biezenmortel is het plan gereed voor besluitvorming. Het plan voor Udenhout is eveneens bijna gereed.
- In de plannen is sprake van een verweving met het omliggende landschap. Aan de noordkant van Berkel-Enschot wordt een verweving gemaakt tussen het open landschap en het bestaande dorp. Er zijn ook collectieve tuinen. Er wordt veel op het geheel gestudeerd om de plannen waar te maken. De stappen worden gezet met een duidelijk richting en ambitie, maar ook met goede zin en energie.
- Wethouder Logister wijst op de noodzaak van transformatie van bestaande bouw. In 2050 zal de helft van de huishoudens eenpersoonshuishoudens zijn, terwijl er in de dorpen heel veel eengezinswoningen staan. Men moet voorkomen, dat één persoon in een eengezinswoning woont. Dat kan ook tot eenzaamheid leiden. In het buitengebied moet energie worden gestoken in vervanging van bestaande bouw. Dat is een opgave voor de komende twintig jaar.
- Ingebracht wordt, dat het niet te betalen is om van een huurwoning met een mooie voor- en achtertuin naar een appartement te gaan. Er zou dus ook een financiële regeling moeten komen.
- Voor de kern Udenhout wordt gepleit voor een verbod op vrijstaande woningen en twee-onder-een-kapwoningen. Daarvan zijn er in deze plaats reeds meer dan genoeg. Voor de toekomst, en zelfs nu al, zijn dat niet de woningen, die nodig zijn. Toch zijn er de afgelopen jaren vooral dat soort woningen bijgebouwd. Blijkbaar is dat financieel het meest voordelig.
- De voorzitter geeft de wethouders in overweging om in de afsluitende reflectie hierop in te gaan.

De voorzitter dankt voor ieders bijdrage en schorst de bijeenkomst vijf minuten, opdat aanwezigen naar de informatiemarkt kunnen gaan, dan wel voor deelsessie 2 kunnen binnenkomen.

## **Deelsessie 2, inzake het landelijk gebied**

### **Discussie aan de hand van stellingen 4 t/m 6**

Stelling 4 - "De pilot Natuurinclusieve Boomteelt draagt bij aan de transitiedoelen."

## Reacties:

- Enkele aanwezigen herkennen de geponeerde stelling.
- Op de vraag, wat men onder 'natuurinclusieve boomteelt' verstaat, kan geen eensluidend antwoord worden gegeven. In het gebied zijn reeds initiatieven bekend, zoals: duurzame bomen, solid tree en biologische boomteelt. Feitelijk is het een uitnodiging, om landbouw en natuur meer te integreren. Hoe men dat kan doen, zal moeten worden uitgezocht via de pilot.
- De voorzitter wijst erop, dat anderhalf jaar geleden onderscheid werd gemaakt tussen landschapsinclusieve landbouw en natuurinclusieve landbouw, waarbij het nog om de traditionele landbouw ging.
- De stelling insinueert, dat er iets moet veranderen. Een boomkweker, die steeds meer met biologische boomteelt bezig is, vraagt zich af, wat zij anders moeten doen dan dat. Er wordt ingezet op minder watergebruik en kweek zonder chemische middelen. De markt, zeker voor de openbare ruimte, vraagt om bomen, die bijdragen aan biodiversiteit en natuurinclusiviteit. Dat is hun dagdagelijkse werk, waarmee zij doorgaan.
- Op de vraag, of de pilot er al is, wordt geantwoord dat deze wordt opgestart. Hij wijst op de waterberging, de groenblauwe dooradering en robuuste houtwalstructuren. Dit kan worden gebruikt voor de migratie van bepaalde soorten. Er wordt ondergezocht, hoe dit kan worden gecombineerd met teelt, die al lange tijd in het gebied plaatsvindt. Die puzzel vormt de uitdaging voor de komende jaren. Dat is iets anders dan het telen van mooie bomen. De vraag luidt, hoe men het omliggende landschap hier onderdeel van kan laten uitmaken.
- De Brabantse Milieufederatie wacht nog steeds op de informatie inzake het concrete pilotgebied is en wil graag weten welke afspraken daarover worden gemaakt. Die pilot moet er zeker komen en de BMF wordt hiervoor uitgenodigd.
- Een spreker namens de duinboeren vraagt, om welk doel, van de in de inleiding gepresenteerde transitie-doelen het in de stelling gaat en wil vervolgens graag weten óf en, zo ja, hoe daarin de landbouwtransitie wordt ingepast.
- Aangevuld wordt, dat het om De Leemkuilen gaat. Vragen zijn, hoe de aanwezige landbouw wordt geïntegreerd in de pilot, hoe de koffers, die moeten worden ingevuld, worden benut door de aanwezige boeren, waaronder ook de jonge boeren die hier willen blijven boeren.
- Wethouder Logister vindt het prettig, dat deze signalen naar voren komen. Hij signaleert zorgen bij agrariërs, onder andere over hun toekomst.
- De gedachte is om te bezien om in de kernrandzone rondom het Natura 2000-gebied tot een definitie van 'natuurinclusieve boomteelt' te kunnen komen. Daarover is al veel gesproken, maar het is nu tijd om te doen en hiervan te leren. Óf, datgene wat men doet, past, óf het past niet en men moet leren, hoe men het passend maakt. Boomteelt is een economische component van de twee gemeenten en moet behouden blijven. De pilot draagt hoe dan ook bij aan de transitie. Men moet snel met elkaar om de tafel gaan om een start te maken met de pilot.
- Het is belangrijk om te verduidelijken, wat er wordt verstaan onder 'natuurinclusief'. Een fietser, die langs de voormalige weilanden rijdt, waar nu bomenteelt plaatsvindt, zal hierbij niet het gevoel van 'natuur' hebben. Er staan stokken met kleine boompjes. Tegen de tijd, dat deze aanplant op bomen begint te lijken, worden de planten gerooid en komen er nieuwe stokken met miniboompjes.
- De voorzitter onderscheidt biologische teelt en het kijken naar wat er leeft aan verdere soorten. Het is aan de gemeenten om tot een definitie te komen en via de pilot te onderzoeken hoe 'natuurinclusief' eruit gaat zien.

- Respect voor de wederzijds belangen is belangrijk. Als men bomen teelt in de buurt van een beekdal, is de beek heel belangrijk, maar de boomkweker heeft ook een economisch belang. Hoe beter men de belangen in beeld heeft en deze respecteert, des te beter begrijpt men ook, welke maatregelen beide belangen kunnen dienen en hoe men synergie kan bereiken.

Stelling 5 - "Landschapsecologische zones dragen bij aan een beter maatschappelijk rendement van het grondgebruik."

## Reacties:

- Voorliggende stelling wordt beoordeeld als moeilijk te begrijpen.
- De stelling klopt op het moment, dat er een synergetisch effect ontstaat.
- Landschapsecologische zones verbinden grotere natuurgebieden met elkaar. Nu zit er vaak nog een onaantrekkelijk, 'uitgekleed', grootschalig-intensief landschap tussen. Als het landschap wordt verfraaid, krijgt het een hoger maatschappelijk rendement, omdat het dan aantrekkelijker voor de biodiversiteit en voor de mensen, die hier wandelen en fietsen.
- Een hoger maatschappelijk rendement zal niet de enige reden voor de aanleg zijn. Een andere reden is de verbinding tussen de natuurgebieden, waardoor dieren makkelijker, zonder allerlei barrières te moeten overwinnen, zich van het ene naar het andere natuurgebied kunnen verplaatsen.
- Iemand zou de stelling willen inkorten tot "Landschapsecologische zones zijn noodzakelijk". In het plan wordt er meer verdicht. Dan is het hard nodig, als alternatief landschapsecologische zones toe te voegen.
- Een spreker uit de natuurbranche wordt geciteerd: "De natuur in Nederland bestaat eigenlijk niet. Die is gemaakt door de mens, door de economie." Op de heide werden door de mens schapen gehouden. Daardoor was de heide een systeem, dat werd onderhouden door de mens. Eigenlijk zijn alle landschapselementen altijd onderhouden door mensen. Spreker roept op, om het gesprek met de landbouwers aan te gaan en samen te kijken naar de mogelijkheden. Zij kunnen het landschap op een minder intensieve manier onderhouden. Dan kan het beheer ook betaalbaar zijn. Nu wordt eigenlijk, bij een omvorming naar natuur, primair gezegd, dat de boeren moeten verdwijnen. Spreker herhaalt zijn oproep, om in gesprek te gaan met de landbouwers en naar de mogelijkheden te kijken.
- Op de vraag, of de landbouw de landschapsecologische zones in de weg zit, antwoordt spreker, de landbouwers het gevoel hebben, dat voor hen in dit kader geen ruimte meer is. Dat werkt verlamdend. Het is belangrijk om samen te zoeken naar wat er kan.
- Vanuit landbouwoogpunt wordt aangevuld, dat men realistisch moet zijn en moet beoordelen wat waar kan. Een ecologische verbindingszone kent een wettelijke bescherming. Een EVZ ligt in een gebied, waar ook economische activiteiten kunnen plaatsvinden. Bij het gesprek hoort het creëren van ruimte voor datgene, wat men wil vervangen, dan wel anders wil gaan inrichten. Dan stuit men op het gegeven, dat er weinig grond is. Daarom moet men realistisch zijn en kijken naar wat praktisch haalbaar is. Men kan het niet zonder elkaar realiseren.
- De stelling gaat over het verbinden van Kampina met de Loonse en Drunese Duinen. Het landschap wordt aantrekkelijker gemaakt, ook dankzij biodiversiteit en doordat soorten van het ene gebied naar het andere kunnen gaan. Er wordt niet gesteld dat sprake is van een EVZ omdat daaraan wettelijke verplichtingen zijn verbonden en er moet in dezen worden gekeken naar het economische aspect van de agrariërs. In de landschapsecologische zones moet juist de verbinding worden gezocht met de agrariërs, zodat zij kunnen participeren in het gebiedsbeheer. Dat moet binnen de GGA samen worden besproken en gerealiseerd. Binnen dat project willen de gemeenten kijken, of Brabants Versailles daarbij kan worden betrokken gezien de vele overeenkomsten.
- Als de economische waarde van natuur(grond) zou worden verhoogd en dichtbij de waarde van landbouwgrond komt te liggen, zou dat de overstap bevorderen. Mooie woningen staan vaak dichtbij of in de natuur. Mensen willen in de natuur recreëren, maar er is geen geld voor de natuur. Voor een boer zou het makkelijker zijn om over te stappen van landbouw naar beheer van natuurgebied, als dit laatste een waarde zou hebben, die dichtbij die van landbouwgrond staat. Dan hoeft de maatschappij ook minder te compenseren. De boer zou blijven voortbestaan, zij het met 'natuur' als vakgebied.

- Dit kan een interessante gedachte zijn, maar lastig hierbij is, dat grond nu planologisch gezien óf natuur óf landbouwgrond is. Het zou helpen, als de bestemming meer gemengd zou kunnen zijn. Volgens spreekster is Waterschap De Dommel aan het experimenteren met het herwaarderen van gronden.
- Aangevuld wordt, dat er voorbeelden zijn, waar boeren een EVZ beheren. Die gronden blijven agrarisch bestemd; de bestemming en de vergoeding zijn in de tijd bestendig. Men hoeft het wiel niet opnieuw uit te vinden.
- Benadrukt wordt, dat een landschapsecologische zone iets anders is dan een EVZ. De kern van een landschapsecologische zone is, dat het een brede zone is, waar verstedelijking niet aan elkaar groeit, zodat er nog uitwisseling van soorten mogelijk blijft in de toekomst. Oisterwijk en Berkel-Enschoot groeien aan elkaar, als hier geen aandacht voor is. Met een landschapsecologische zone voorkomt men, dat het gebied dichtslibt. De beste manier is, om het gebied meer kwaliteit te geven door de aanleg van landschapselementen en met name in samenwerking met de reeds aanwezige boeren in het gebied. Als men de zones meer landschappelijke waarden en natuurwaarden toekent, wordt de kans kleiner, dat het gebied in de toekomst dichtslibt met verstedelijking.

De voorzitter concludeert, dat een landschapsecologische zone een buffer is, om dichtgroeien te voorkomen.

- Verduidelijkt wordt, dat een ecologische verbindingszone 500 tot duizend meter breed is en niet voorkomt dat twee dorpen aan elkaar groeien. Een landschapsecologische zone hoeft niet volledig natuur te worden, maar moet planologisch worden gevrijwaard, waarbij er, samen met de boeren, een plan wordt gemaakt, om het landschap mooier te maken en de ruimte open te houden. Ingebracht wordt, dat het dan essentieel is, dat de boeren van meet af aan aan de tafel zitten en dat het beheeraspect en het financiële aspect worden meegenomen. Wethouder Kostermans vult aan, dat er geen harde scheidslijn hoeft te zijn. Men kan afspraken met agrariërs maken over het aanleggen van landschapselementen. Er is ervaring met blauwe dooradering. In de praktijk komt men er in gesprek met elkaar wel uit.

Stelling 6 - "Het organiseren van korte voedselproductieketens kan de relatie tussen stad en land versterken en daarmee perspectief geven aan de landbouw."



## Reacties:

- De stelling wordt onderschreven.
- Op de vraag, of in de kantine van de gemeente Tilburg uitsluitend lokale producten worden aangeboden, antwoordt wethouder Kostermans, dat een steeds groter aandeel biologisch en plantaardig is. Zij neemt aan, dat er ook lokaal wordt ingekocht. Het is een nadrukkelijke ambitie om te kijken naar samenwerking met de boeren in het buitengebied. Wethouder Logister meent, dat er voor de kantine van de gemeente Oisterwijk nog niet lokaal wordt ingekocht. Wel heeft de gemeenteraad een Grondstoffennota besproken, waarin onder andere is gezegd, dat ook het inkoopbeleid circulair moet worden. Dat betekent dat de cirkels zo klein mogelijk ingericht moeten worden.
- De Duinboeren pleiten voor een verbinding van de stad met het Loonse en Drunese Duinengebied. Zij zouden graag een uitgiftepunt krijgen en hier een economisch verdienmodel van willen maken. Zij willen wel met hun producten in de kantines van Tilburg en Oisterwijk komen. Dat kan sneller dan binnen twee jaar.
- Het zou mooi zijn, als ook in alle schoolkantines lokaal voedsel zou worden aangeboden, en als leerlingen maar ook grote bedrijven naar het platteland komen, om te zien hoe de voedselketen in de praktijk werkt. Op de vraag, of ook de lokale supermarkten lokale producten zouden kunnen aanbieden, wordt geantwoord, dat de macht van de supermarkten daarvoor wellicht te groot is. Hiertegen wordt ingebracht, dat in ieder geval de Plus lokale producten aanbiedt. Er wordt op gewezen, dat men bij levering aan een supermarktketen grote volumes nodig heeft, die zekerheid bieden voor een economisch verdienmodel. Als afspraken qua levering niet worden nagekomen, kunnen mooie initiatieven ten onder gaan. Op de vraag, hoe kwetsbaar dit is, als het economisch een keer slechter gaat, wordt geantwoord, dat de overheid, als zij zelf grootverbruiker is, haar verantwoordelijkheid moet nemen.
- Lokale voedselproductie is zeer belangrijk, opdat men voedsel in tijden van oorlog niet de hele wereld over hoeft te slepen. Men moet het belang van landbouw niet onderschatten. Men moet ervoor zorgen, dat men lokaal voldoende voedsel blijft produceren om zichzelf te kunnen blijven voeden in tijden van oorlog.
- Er wordt op gewezen, dat de vergunningverlening voor een boerderijwinkel soms een belemmerende factor. Kleinschaligheid is financieel vaak niet aantrekkelijk. Planologisch moet er voldoende ruimte zijn, om het economisch mogelijk te maken. Wethouder Kostermans herkent, dat boeren graag iets willen doen, maar er moet ook geld worden verdiend. Daarom heeft de gemeente Tilburg pilotmiddelen beschikbaar gesteld voor natuurinclusieve landbouw, waaruit agrariërs ondersteuning voor de beginfase kunnen ontvangen in geval zij de stap willen zetten naar een model dat beter in balans is met grond en water. Erkend wordt dat er een paar jaar nodig zal zijn, om er een agrarisch verdienmodel van te kunnen maken. Wethouder Logister herkent, wat er is gezegd over de vergunningverlening, waar wordt gekeken naar geschiktheid van nevenfuncties voor een agrarisch bedrijf. Dan is het de vraag, hoe men andere modellen kan creëren, of de bewoners met de auto naar het buitengebied moeten komen of dat de samenwerkende agrariërs naar het centrum van het dorp komen. Bij dat gesprek moet ook de provincie worden betrokken.

Op de vraag, of iemand nog iets wil inbrengen, wat niet via de stellingen is aangekaart, antwoordt een van de aanwezigen, dat er veel wordt gesproken over natuurgebieden, extra woningen en stikstofuitstoot, maar niet over bijvoorbeeld vergroening, het maken van 'groene hubs', zodat toeristen niet in de natuur hoeven te parkeren, maar dit langs de N65 kunnen doen en dan met elektrische bussen of met fietsen naar de natuur kunnen gaan. Dit zou men misschien kunnen integreren in de landschapsecologische zones.

Wethouder Logister geeft aan, dat het eerste plan daartoe in beeld is. Er moet worden gekeken naar de toeristische druk op de natuurgebieden en naar de vraag hoe men dienaangaande kan samenwerken met de agrariërs in de omgeving van natuurgebieden. De gemeenten Oisterwijk en Tilburg werken samen met de Provincie aan een voorstel, om dit rondom Kampina met ALG-middelen te realiseren. Daarvoor is wel de steun nodig van de ZLTO, de terreineigenaren en de natuurorganisaties. Het gaat hierbij immers over de besteding van de middelen.

Dit mag worden uitgelegd als een uitnodiging, om hierover door te praten.

De voorzitter schorst de bijeenkomst gedurende vijf minuten, om iedereen de kans te geven om aan te bij de afsluitende reflectie.

## Reflectie

De wethouders wordt gevraagd, wat hen het meest is opgevallen en wat zij meenemen.

Wethouder Logister heeft een aantal uitspraken gehoord, waarmee de gemeente verder kan. Sommige gesprekken zijn ook repeterende gesprekken. Men moet met elkaar in gesprek blijven, maar ook stappen zetten om te toetsen of vooronderstellingen van de gemeenten, de inwoners, ontwikkelaars, agrariërs en natuurorganisaties juist zijn. Zo moest in deze bijeenkomst bijvoorbeeld worden verduidelijkt, dat een landschapsecologische zone geen EVZ is, maar een verbinding van Kampina met de Loonse en Drunese Duinen. Deze zone moet voorkomen, dat de dorpen aan elkaar groeien. Vanuit die notie moet men verder gaan. Soms worden woorden uitgevonden, die erg moeilijk zijn. Dit is een aandachtspunt voor de communicatie met de omgeving.

Wethouder Kostermans is de goede opkomst opgevallen, evenals de interesse vanuit de verschillende groepen die vooraf in het participatietraject betrokken waren. Er zijn grote ambities in de aanloop naar 2040 geformuleerd, met de opdracht, om deze ambities samen met de partijen in het gebied te realiseren.

De pilot Natuurinclusieve Landbouw heeft veel losgemaakt. Het is hoopvol, dat iemand heeft gezegd, het al te doen. De gemeente wil graag de expertise benutten die in het gebied aanwezig is. De pilot is bedoeld, om samen uit te vinden wat 'natuurinclusief' concreet is.

Een ander punt is het belang van de recreatieve component: hoe kan het buitengebied aantrekkelijker worden gemaakt om te recreëren, ook teneinde de druk van de Natura 2000-gebieden weg te nemen. Daarover zijn ideeën uitgesproken, waaronder een groene hub.

Wethouder Van der Pol hoorde in de sessie Wonen veel punten die in het Koersdocument belangrijk zijn en een jaar later herbevestigd worden. De kanttekening, of dit wordt waargemaakt in de uitvoering, is terecht, gezien de benoemde obstakels. Aan het Koersdocument is samen gewerkt. De soms scherpe standpunten bevestigen, dat de koers goed is, maar dat die op een dorpse manier moet worden uitgevoerd. Daar is Tilburg mee bezig.

Wethouder Van der Pol herinnert aan de totstandkoming van de LocHal, Burgemeester Brokxlaan 1000, waaraan met 120 mensen vijf jaar lang is gewerkt. Afsluitend is een teamfoto gemaakt. Hij hoopt, dat men ook aan het einde van het project Oostflank een teamfoto kan maken met alle betrokkenen, als teken, dat men er samen voor staat.

Met het oog op de toekomst vraagt de voorzitter, hoe men elkaar blijft vinden en stimuleren.

Wethouder Logister wijst op de uitvoeringsparagraaf, waarin het gebruik van bestaande structuren is opgenomen. Daarin komt de gemeente veel partijen al tegen: binnen de GGA's, bij projecten. Daar moeten ook de vragen en opmerkingen over de Oostflank benoemd blijven worden.

Daarnaast is er behoefte aan sessies zoals de huidige, want daar ontstaat een andere dynamiek. Die dynamiek ervaart wethouder Logister als zeer positief. Het is waardevol om elkaars standpunten te vernemen. In 2026 zal er dus weer een Programma Oostflank overleg plaatsvinden. In de tussentijd hoeft men niet te schromen om aan te kloppen bij de verschillende gremia.

Wethouder Van der Pol vult aan, dat de gemeente op veel locaties bezig is. Niet iedereen die betrokken is, is nu aanwezig. Hij wijst op het planteam en de klankbordgroepen. In een dergelijk verband kan men andere, specifieke zaken aanreiken. In bijeenkomsten zoals de huidige, kunnen zaken bij elkaar worden gebracht en kunnen ervaringen elders worden uitgewisseld.

Voor wethouder Kostermans was dit een mooie kennismaking. Het was goed, om te proeven wat er zoal leeft. Zij neemt mee, dat er al veel energie en initiatief van onderop aanwezig is. De oproep, aan te sluiten bij wat er al is, zullen de wethouders nadrukkelijk moeten meenemen. Er gebeurt al veel in het gebied.

Op de vraag, of wethouder Kostermans partijen heeft gehoord, waar zij nadere informatie over wil ontvangen, antwoordt zij, dat dit onder andere geldt voor de biologische boomteelt. De bij betrokkene aanwezige kennis kan men wellicht benutten om de pilot verder te brengen.

Wethouder Van der Pol geeft aan, dat de economische vitaliteit van het buitengebied in de vorige fase een belangrijk onderwerp was. Toen is vanuit de Tilburgse zijde gezegd, dat het buitengebied vol zit met innovatie; er zijn prachtige en diverse ondernemingen en niet alleen in de agrarische sector en de tuinbouw. De oproep vanuit de aanwezig is om dit te zien en daarin te investeren.

In 2024 is er via de Tilburgse programmabegroting geld vrijgemaakt voor een langetermijnvisie. Er is dus geld om er werk van te maken, zoals gesuggereerd, en hier inhoud aan te geven.

Wethouder Logister zegt - naar aanleiding van de oproep tijdens de woonsessie - betaalbaar te willen bouwen. Deze ambitie is verwoord in het Koersdocument en daarover zijn regionale afspraken gemaakt. Met de woningcorporaties zijn hierover gesprekken gestart.

Wethouder Logister stelt de opmerkingen over woonwensen op prijs. De gemaakte opmerkingen zijn waardevol en worden meegenomen in het verdere proces.

Wethouder Van der Pol vermeldt, dat het College deze week heeft besloten om een overeenkomst met de grondeigenaar aan te gaan, met de bedoeling om door te werken in De Akker-Heikant teneinde de timing te realiseren. Het betreffende besluit zal vrijdag worden gepubliceerd.

Belangstellenden kunnen vragen stellen via de mailboxen ([Oostflank@Oisterwijk.nl](mailto:Oostflank@Oisterwijk.nl) of [Oostflank@Tilburg.nl](mailto:Oostflank@Tilburg.nl)).

Verder zijn tijdens de bijeenkomst van heden vragenformulieren beschikbaar. Deze kunnen worden ingevuld. Ook tijdens afsluiting kunnen nog vragen worden gesteld.

De voorzitter dankt ieder voor aanwezigheid en de actieve bijdrage. Hij sluit de bijeenkomst om 21.10 uur met een uitnodiging voor een informele nazit.